

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 11-12 (72-73) листопад-грудень 2010 р.

8 листопада з нагоди храмового празника у день спомину великомученика Димитрія Солунського архієпископ Луцький і Волинський Михаїл відвідав Свято-Димитрівський собор у Ковелі (світлина інформаційної служби єпархії). У співслужінні з міським деканом і настоятелем парафії протоієреєм Анатолієм Александрюком, районним деканом протоієреєм Іваном Бонисом, камінь-каширським деканом протоієреєм Володимиром Мицьком та іншим духовенством владика відслужив Божественну Літургію. Разом з усіма молилися і новообраний міський голова Олег Кіндер, голова райдержадміністрації Іван Смітюх та інші достойники. За Богослужінням архієрей виголосив проповідь про зміст життя. Зокрема, зазначив, що кожен у своєму житті ставить мету, до якої прагне дійти й отримати задоволення від здійсненого. Однак, досягнувши довгоочікуваного, цікавість зникає й людина шукає собі інші пріоритети. Жити ж потрібно праведно, беручи приклад з угодників Божих, які втішались найменшим, а в повсякденні послугували Словом та Заповідями Божими, наголосив архієпископ. Вони, розпочинаючи свій день, завжди пам'ятали про мить, коли потрібно буде залишити цей світ. «Бо за нашими вчинками визначатиметься або Царство Небесне, або пекельні муки, – підкреслив високопреосвященний. – Тому, щоб змінилося щось навколо нас, потрібно змінитися самому, бо завтрашній день базується лише на любові до Бога, до ближнього, на вшануванні святих».

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

7 грудня – великомучениці Катерини

«Розмовляй із греком по-грецьки, а з євреєм – по-єврейськи». Це – золоте правило проповіді: різним людям треба говорити про Бога по-різному. Не тільки їхньою рідною мовою, а й стилем, що відповідає їхньому сприйманню, вживаючи зрозумілі їм приклади. Дієвість цього правила якнайкраще показує життє святої Катерини. Дуже мало часу проповідували їй про Христа і потім зовсім недовго проповідувала вона, але – знайшовши найдоречніші слова. Тож ім'я цієї угодниці – серед найбільш пошанованих серед християн.

Катерина жила в 282–305 роках у славетному місті Олександрія, на півночі Єгипту, була дочкою місцевого правителя, грекиня родом. Про це свідчить і саме ім'я: воно походить від грецького слова «катарон» – чистота. Була вона дуже розумна, багато вчилася й опанувала різні науки. «Навчалася-бо всілякого еллінського писання, здобула мудрості всіх давніх книготворців: Гомера, Вергілія, Гіппократа, Платона та інших», – згадували потім про неї. Була й дивовижно красивою. Що й казати, вродлива, високородна, багата й вельми вчена дівчина мала неабияку думку про себе. Тож коли роки у сімнадцять стала вона на порі й численні юнаки, що вважалися їй рівнею, домагались її руки, вона відмовляла кожному. Врешті гордовита панна поставила вимогу: віддасться лише за гарнішого, благороднішого, багатшого і розумнішого, ніж сама. Певна річ, такого не знаходилося.

То були часи, коли Христова віра опановувала уми й серця вже багатьох – від найнижчих верств до найвищих. Але в 303 році вийшов указ імператора про заборону Християнства, почалась чергова хвиля кривавих гонінь. Матір же Катерини була таємною християнкою. Якось вона повела дочку до свого духовного отця. Розповіла старцеві про таке рішення доні, а той, му-

дрий і проникливий, сказав: «Такий Жених для Катерини є».

Так розпочалося швидке навернення дівчи у нову віру. Невдовзі вона переконалася, що такі справді: Бог безмірно гарніший, мудріший, багатший за неї, і Він бажає бути її Женихом. Христовими нареченими, як відомо, називають монашок, тож Катерина охрестилася й вирішила стати черницею. Отак, говорячи із зарозумілою дівчиною «її мовою», старець навернув її до спасіння.

У ті роки в Римській імперії вирувала громадянська війна. Протягом 305-го року Єгипет, що був тоді частиною цієї держави, перебував спершу під владою правителя Максиміана, а потому – його сина Максенція. Ми не знаємо, хто саме з них став дійовою особою подальших подій. Але і батько, і син відзначалися лютою ненавистю до християн і фанатичною ревністю до язичницької віри, що вже от-от мала рухнути. На честь якогось поганського празника володар оголосив величне святкування, під час якого збиралися зарізати в пожертву богам безліч худоби, птиці та сто тридцятьох юнаків-християн. Користуючись своїм знатним становищем, Катерина домоглася прийому в цього можновладця і стала проповідувати йому про Христа. «Цар же, бачачи вільну її мову, не захотів бесідувати з нею, боючись її, щоб не здолала його словами своїми премудрими і не посоромила його. Але мовив так: «Не добре є царю бесідувати із жінками. Зберу я премудрих філософів, щоб бесідувати з тобою, – тоді збагнеш неміч своїх гадань і в наші догми маєш повірити»».

Для диспуту зі святою дівочою за велінням державця прибули в Олександрію п'ятдесят вибраних мудреців. А греко-римське многобожжя не мало якоїсь єдиної священної книги чи збірника писань, як християнська Біблія. Вірування їхні викладено в різних художніх, переважно поетичних книгах. Причому язичники не були цілком позбавлені Божественного одкровення, своєю найкращою частиною їхня мудрість уже доволі близько підходила до істинної віри. Тож на початку диспуту старійшина філософів, заперечуючи слова Катерини, що їхні боги – хибні, сказав: «Оскільки великі віршотворці найменовують їх високими богами, як ти зворушуєш язика свого з такими дерзновеннями на них...». Вона ж натомість узялася цитувати мудреців і Вергілія, і Платона, і «Сивіллині книги», й інші авторитетні для них джерела, в яких є передвіщення про Ісуса Христа. Так начитаністю й умінням промовляти Катерина перемогла в диспу-

ті, усі п'ятдесят філософів визнали її правоту. Тоді жорстокосердний владика повелів спалити їх. «...Вогонь, яким вас страшать нечестиві, буде вам за хрещення і драбиною, що в небо виводить», – підбадьорила страждальців свята дівча. Так, говорячи з мудрецами «їхньою мовою», вона придбала ці душі для Царства Небесного. Потому, сидючи в темниці, вона навернула в Християнство і дружину повелителя, і його военачальника із солдатами.

Її ж саму правитель спершу вмовляв солодкими речами, та, переконавшись у марності справи, віддав на тортури. Катерину колесували, відтак одінули голову.

Багато душекорисного можна почерпнути із життя святої Катерини, особливо ж вагомий її приклад у правилі ширення Христового вчення: «Розмовляй із греком по-грецьки, а з євреєм – по-єврейськи».

Віктор ГРЕБЕНЮК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 63 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», оперативні церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

ХРОНІКА

На Буковині

11 жовтня архієпископ Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у Богослужінні, яке очолив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет у храмі Святителя Миколая Чудотворця м. Заставна Чернівецької єпархії. Божественну Літургію тут відправлено в рамках візиту Першоєрарха.

23–30 жовтня копія Холмської чудотворної ікони Божої Матері з однойменної луцької каплиці перебувала на Буковині з нагоди 20-ї річниці відродження Чернівецької єпархії. Святиню привезли з Волині настоятель луцької парафії Холмського образу Пресвятої Богородиці протоієрей Михаїло Онищук й інші священнослужителі.

Ікону встановили в храмі Преподобної Параскеви Сербської, що в Чернівцях, і кожного дня перед нею відправляли богослужіння. А 24 жовтня на запрошення митрополита Чернівецького і Буковинського Данила в цей обласний центр прибув архієпископ Михаїл й очолив Божественну Літургію в Свято-Параскевській церкві. З ним та місцевим духовенством славили Господа й Пречисту Його Матір і кілька священнослужителів нашої єпархії.

27 жовтня у святкових урочистостях з нагоди престольного празника Параскево-Сербської парафії від нашої єпархії взяли участь і насельники чоловічих монастирів – Замкового Свято-Архангельського в Луцьку та Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату. Разом із численним духовенством та мирянами, несучи Холмську ікону Пресвятої Богородиці, волонери пройшли хресним ходом від храму до парку імені Т. Шевченка, де відкрили пам'ятний знак на честь 20-ліття відродження Чернівецької єпархії.

У Камінь-Каширському деканаті

14 жовтня, на Покрову Пресвятої Богородиці, у храмі Святителя й чудотворця Миколая Мирлікійського, що в райцентрі, після Божественної Літургії відбувся концерт духовних піснеспівів, який виконали співці Будинку культури й Дитячої школи містечка. Потому парафіяни рушили до хреста на місці загибелі українських патріотів. Цю могилу в перші роки незалежності було приведено в належний порядок, поставлено пам'ятний знак. Але вона була в огорожі храму УПЦ Московського Патріархату, за нею не доглядали, пазахид не служили. Тож два роки тому вірні Київського Патріархату домоглися, щоб огорожу було переміщено так, аби занедбана могила не входила до прихрамової ділянки. Тепер місце останнього спочинку героїв прибрано, декан, настоятель Миколаївської парафії протоієрей Володимир Мицько править тут заупокійні служби. Тому і на Покрову, що традиційно є святом українських військовиків, наші вірні зі своїми душпастирями о. Володимиром Мицьком і священником Миколаєм Козаченком (кліриком парафії) прийшли помолитися за тих, хто поклав життя за волю народу.

Як повідомив інформаційній службі єпархії настоятель, у пазахиді взяв участь міський голова Василь Бондар, але в минулі роки представників влади було більше. «Нині, зі зміною політичної ситуації, люди принишкли, – каже о. Володимир, – тож ми себе почували на цій службі, мов у діаспорі, а не на рідній землі. Проте переконані, що ні жертви повстанців, ні наші прохання до Господа за їхнє упокоєння – немарні».

У Нововолинському деканаті

15 жовтня декан протоієрей Стефан Фультес на запрошення начальника місцевого відділу внутрішніх справ підполковника Анатолія Трофімова взяв участь у посвяті нових міліціонерів. Отець Стефан відслужив молебень на початок усякого доброго діла й привітав присутніх.

У семінарії

21 жовтня у ВДС пройшла міжнародна науково-практична конференція «Інститут дослідів Волині та Товариство „Волинь“ у Вінніпезі» з нагоди 60-річчя заснування цих об'єднань. У ній взяли участь кандидати богословських наук ректор семінарії протоієрей Ігор Швець, проректор Василь Лозовицький, секретар вченої ради Київської

— БУДЬМО ПИЛЬНІ!

ІДОЛОПОКЛОНСТВО
СЬОГОДНІНевже й тепер буває ідолопоклонство?
Авжеж, на кожному кроці

Боротьба істинної віри та хибної проходить через усю історію Християнства. Так було вже тоді, коли Сам Господь ходив по землі та Своїм життям світлював людям. Але якраз це світло в людях, які полюбили темряву більше за світло, збуджувало спротив.

Віра – невід'ємний елемент нашого життя, і за своєю природою невірних людей не буває. Хтось у щось чи в когось та вірує. Перша ж Божа заповідь наказує шанувати одного, правдивого Бога і забороняє виготовлення ідолів та різної атрибутики, поклоніння їм (Книги Вихід, Второзаконня). Першим од віри в Бога відпав через гордість ангел Денниця (Досвітня зоря). Він зробився дияволом (наклепником), сатаною (супротивником) і багатьох обманутих ангелів повів за собою. З їх поміччю він і людей відвертає від Бога, бо себе протиставляє Йому, починаючи від первородного гріха Адама і Єви до сьогодення. За словами Федора Достоєвського, життя – це боротьба з дияволом, а поле боротьби – людське серце.

Ідолопоклонство проявляється у трьох основних видах: антропотейзм, зоотейзм, себеїзм. Обожнення людини – це антропотейзм. Стародавні єгиптяни, римляни за богів мали своїх правителів. Сюди ж можна зарахувати і кумиропоклонство до зірок естради, спорту. Зоотейзм – це обожнення тварин. Так, в індуїзмі священними є корови, слони, мавпи, шурі... До третього виду – себеїзму – належить поклоніння небесним світилам (сонце, місяць, зорі), природним стихіям (земля, вода, повітря, вогонь), явищам природи (блискавки, грім, землетрус). І в наш час високої освіти й культури є сотні мільйонів людей по цілому світі, що живуть у цих видах ідолопоклонства.

Ми можемо дивуватись цьому, вважаючи це пережитками минулого. Але при тому не додаємо новітнього огидного лжепоклоніння поміж християнами. Ось вони, ці модерні ідоли.

1. Культ тіла: надмірна турбота про його красу – пластичні операції, модні зачіски, засмага, косметика, вишукана їжа, одяг, прикраси, татування, проколювання (пірсинг).

2. Культ куріння, алкоголю, наркотиків. Це великі нечисті рибутки – заодно і зруйноване здоров'я, а то й життя. І не лише своє, а й інших.

3. Культ багатства. Гроші – це сучасний золотий телець, про якого згадується в Книзі Вихід. Замість істинного Бога люди поклоняються мамоні – божку багатства.

4. Культ сатани. Саме такий культ широко розповсюджується у світі. Бере в полон людські душі він через, здавалося б, безпечні, веселі та яскраві дні злих духів – хеловін, маскаради і їм подібне. А як наслідок – наруга над християнськими святинями, сімейні трагедії та людські жертви сатані.

Одним із відступлень од правдивої віри є марновірство, чи забобони. Це викривлене спрямування нашої віри. Марна віра – це приписування таємничої сили речам, яким ані Бог, ані Церква не дали такої сили і влади.

Неправдиві вірування супроводжували людство протягом усієї історії. Але в різні часи вони набували різних розмірів. Сьогодні це пи-

тання стоїть украй гостро, бо людські душі спорожніли у безвір'ї. Людська природа не терпить порожнечі. Там, де немає правдивої віри, з'являються її замітники. Забуваючи про Бога, люди вірують у що завгодно: нещасливі дні, високосні роки, числа, порожні відра, чорних котів, амулети (обереги), зливання воску, викачування яйцями, спалювання льону, лікування з таємними ритуалами, ворожіння (гороскопи,

гадальні карти), чаклунство, «святі» листи, «святі» тісто. І це ще далеко не весь список. На все те Церква відповідає – гріх. «Не ворожить», – написано в Книзі Левит. «Хто робить це, за ці мерзоты Господь Бог твій проганяє їх від лица Свого», – застерігає Книга Второзаконня. Подібно й святий Іоанн Золотоустий проголошує: «Хто вірує у прикмети, той мислить справами сатанинськими, бо не якісь речі приносять нам нещастя, а гріховне життя. Як тільки народиться дитина, скільки можна побачити речей, вартих висміювання. Чи то ляльки, чи червона нитка, шпилька, тоді як нічого іншого не слід покладати на немовля, крім Животворчого Хреста». Тим часом сьогодні хрест, перемігши диявола, залишається

зневаженим, а різноманітним речам довіряється безпека людини.

Деякі псевдохристиянські байки прийшли до нас із минулих століть і сьогодні ширяться містами і селами. Це так звані листи з неба, чи листи щастя. Вони бувають нібито з Єрусалима, Почаєва чи іншого місця, де є загальновідомі святині. Їх пропонують прочитати, наполягають увірувати в написане, переписати певну кількість разів, передати іншим і зберігати, як святиню, помічну на всі випадки життя. Так само поширюється «тісто бажань», яке має виконати всі найзаповітніші мрії. При цьому застерігається, що невиконання усієї інструкції призведе до біди. Як усе просто! Який легкий шлях до щастя, що спасіння! Клапоть паперу чи інша безглузда річ стають надією в руках задурманених, наївних людей. У багатьох оселях можна побачити різні обереги: підкови, віночки, вінчики. На них серед квасолі та кукурудзи, що начебто захищають від лиха, можна помітити хрест або іконку. Але наявність цих, здавалося б, церковних речей не надають оберегам святості. Ті самі хрест, ікона набувають святості лише після освячення у храмі. Хоча продавці стверджують, що їхні обереги освячені. Але що спільного у світла з темрявою, а в християнських реліквіях з ідолоськими атрибутами?

2008 року виповнилося 1020 літ відколи рівноапостольний князь Володимир просвітив нашу землю Христовим ученням. Та язичництво не зникло, воно володіє багатьма людьми. Християнська Церква намагається всілякими способами повернути люд на шлях правдивої віри. Для цього використовують навіть дохристиянські атрибути, надаючи їм іншого значення та символіки. Так, зерно пшениці (кутя чи колива) – це символ слів Божих, котрі Він засіває по всій землі, червоні крашанки – знамення Христової жертви і вічного життя тощо.

Закінчення на 6 стор.

православної богословської академії священник Віталій Клос (випускник ВДС), викладач і вихованці семінарії.

У доповідях ішлося про науково-видавничу діяльність Інституту дослідів Волині й Товариства «Волинь» у Канаді, видатне духовенство нашого краю у «Літописі Волині», наукові дослідження історика-архівіста Володимира Рожка на сторінках цього часопису, основоположника Інституту отця доктора Степана Ярмуса та інше.

Ректор о. Ігор Швець передав письмове привітання учасникам конференції від управи Інституту дослідів Волині у Вінніпезі.

За результатами конференції видано збірник її матеріалів.

У столиці

Архієпископ Михаїл взяв участь у святкових заходах із нагоди 15-ліття інтронізації Патріарха Філарета. 21 жовтня в залі Київської православної богословської академії, що на території Михайлівського Золотоверхого монастиря, відбулося засідання Архієрейського Собору. Серед прийнятих документів – Слово «Про Помісну Українську Православну Церкву – Київський Патріархат», Послання до пастирів тощо. Також ієрархи внесли зміни в текст молитви за Україну «Боже великий, єдиний»: слова «Світлом науки і знання...» замінені на «Світлом Христовім правди...». Цього ж дня владика побував на урочистій академії та концерті духовної музики в Національній філармонії України, а 22 жовтня долучився до відправи урочистої Божественної Літургії у Володимирському патріаршому соборі.

У консисторії

21–22 жовтня канцлер єпархії протоієрей Микола Цап взяв участь у XVII міжнародній науковій конференції «Волинська ікона: дослідження та реставрація», що відбулася в обласному краєзнавчому музеї. Священик представив свою розвідку «Митрофорний протоієрей Гавриїл Коробчук: життя і пастирське служіння» – про людину, яка зберегла для людства чудотворний Холмський образ. Оскільки нині відзначається 10-ліття передачі цієї реліквії в Музей волинської ікони, виступ о. Миколая вміщено як у науковому збірнику до цієї дати, так і в черговому випуску матеріалів щорічної конференції. А зацікавлений постаттю о. Гавриїла загал про нього може прочитати статтю на стор. 3 цього числа «Волинських єпархіяльних відомостей».

24 жовтня в луцькому міжконцертному залі «Промінь» відбулося міжконфесійне свято «Дякуймо Богу за все!». У заході, який організувала Волинська рада Церков спільно з облдержадміністрацією, взяли участь священнослужителі й творчі колективи конфесій нашого краю. Київський Патріархат представляли канцлер єпархії, хор Центру християнського виховання дітей та молоді в Луцьку під керівництвом Тетяни Толочко. Свято розпочалося Господньою молитвою у виконанні наших співців. Канцлер у вітальному слові зазначив: ми повинні дякувати Всевишньому за все, що маємо в цьому земному житті. У першу чергу, за «саме життя як найбільший дар Божий, а також за ті численні таланти, якими наділяє Господь кожного з нас».

7 листопада храму Преподобного Феодора Острозького, що на території Національного університету «Острозька академія», виповнилося п'ять років з часу відновлення. У святкових заходах із цієї нагоди від нашої єпархії взяли участь віце-канцлер протоієрей Олександр Безкрований (випускник цього навчального закладу) та викладач Волинської духовної семінарії протоієрей Богдан Гринів. Вони долучилися до відправи Божественної Літургії в цьому храмі, яку очолив голова інформаційного управління Київської Патріархії єпископ Євстратій. Отець Олександр зачитав вітальний адрес архієпископа Луцького і Волинського Михаїла та звернувся до присутніх із поздоровним словом. До Острога з цієї нагоди прибула й численна група луцьких прочан на чолі з головною координаторкою паломницької служби єпархії Ларисою Савчук.

8 листопада з нагоди Дня незалежності Польщі у Луцькій художній галереї відбулось урочисте відкриття фотовиставки Ришарда Карчмарського «Дотик світла». На запрошення генерального консула Томаша Яніка у захо-

Продовження на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

На запитання
про Різдвяний піст відповідає
протоієрей Віталій Собко

– Чому 40-денний піст перед Різдом називають Пилипівкою? Хто такий був Пилип?

– Тому що Різдвяний піст розпочинається наступного дня після вшанування Церквою апостола Филипа (Пилипа), одного з 12-ти найближчих учнів Христа.

– Що повинно бути в раціоні християнина під час Пилипівки? У які дні потрібно постити строго, а в які можна споживати олію чи навіть рибу?

– Згідно з церковним уставом (фактично чернечим), під час Різдвяного посту в понеділки, середи й п'ятниці не споживаємо м'ясного, рибного, молочного, яєць і навіть олії; у вівторки й четверги дозволяються страви з олією і можна спожити трішки вина, а в суботи та неділі – ще й рибу. У Навечір'я Різдва Христового (Свят-вечір, 6 січ-

ня) їмо лише ввечері, після сходу першої зірки.

– Чи допустимо вживати під час посту алкогольні напої або солодощі?

– Можна споживати небагато вина (у вівторок, четвер, суботу й неділю), а також трішки солодощів, якщо вони не містять непостових складників.

– Кому дозволяється не постити строго?

– Є обставини, які дозволяють послабити піст: хвороба, вагітність, важка фізична праця, похилий вік, перебування в дорозі.

– У скільки років повинні починати постити діти?

– Усе залежить від духовного виховання в сім'ї. Піст потрібно вводити для дітей дуже обережно, він не повинен викликати протесту чи зневіри. Важливо, щоб до посту було свідоме ставлення, щоб він не був «безглуздою мукою», а мав виховне значення.

– Чи забороняє Церква під час посту дивитися телевізор, грати в комп'ютерні ігри?

– Церква закликає і рекомендує під час посту обмежувати все, що відволікає від духовного вдосконалення чи шкодить душі в її прагненні любити Бога і ближніх.

– Що передбачає духовний піст? Який піст важливіший – духовний чи тілесний?

– Духовний піст – це засіб боротьби зі злом у собі, посилення праці над душею, пристрасті якої часто скеровують до гріха. Важливі всі складові частини посту, бо справжній піст – очищення душі й тіла.

– Чи забороняє церква Вінчання та зачаття у Пилипівку і чому?

– Під час будь-якого посту священнослужителі не відправляють Вінчання, бо подружжю в той час належить утримуватися від статевих стосунків (за взаємною згодою) заради посилення ду-

ховної складової у сімейному житті. Тому й не треба зачинати дитину, порушуючи піст. Недобре, щоб людське життя розпочалося з негативу, з нестриманості батьків.

– Чи потрібно йти до Сповіді й Причасття у Пилипівку? Як часто слід відвідувати Службу Божу під час посту?

– Звісно, як і в кожний піст. Брати ж участь у Божественній Літургії кожен християнин зобов'язаний щонеділі і в непостовий час. Якщо під час посту є можливість робити це частіше – чудово.

– Церковні поради, як відсвяткувати Новий рік, який припадає на Різдвяний піст?

– Відзначити так, щоб не згрішити, щоб душа тішилася, що Господь благословляє новоліття, а не картала себе за поганий початок року.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Надсилайте їх до редакції на адресу: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1 або телефонуйте – (0332) 72-21-82.

ПОСТАТІ

ПОДВИЖНИК

Життя і пастирське служіння о. Гавриїла Коробчука

Протоієрей Гавриїл Коробчук 50 років прослужив Церкві Христовій. Його син Лев причислений до лику святих. Однак, напевно, найбільшою і найголовнішою справою в житті отця Гавриїла було збереження однієї з найбільших християнських святинь – чудотворної Холмської ікони Богородиці.

Гавриїл Коробчук народився 5 березня 1887 року в с. Хмільку на Холмщині у сім'ї дяка. Після народної школи навчався в Холмській і Віленській духовних семінаріях. 10 листопада 1913 року прийняв пресвітерське свячення і був призначений помічником настоятеля у м. Томашів. Невдовзі переведений настоятелем до Жулицької церкви Томашівського повіту. У Першу світову війну парафія, розташована на прикордонні Російської й Австро-Угорської імперій, частково була спалена, а в червні 1914 року зазнала примусової евакуації. Про цей непростий час о. Гавриїл писав: «Разом з парафіянами виїхав і я, відбув подорож кіннями через Холм, Кобрин, Московським шляхом до ст. ж. д. "Спас-Даменської" і "Чипляєво". Звідти парафіяни мої були посаджені на потяги та скеровані в різні місцевості. Сам я тоді направлявся до своєї родини, яка найшла пристановище у жінчиній сестри в Лозовій, куди й прибув 14 вересня 1914 року». Від Різдвяних свят 1915 року аж до повернення на Холмщину в липні 1919 року виконував душпастирські обов'язки в с. Олексіївці Павлоградського повіту Катеринославської єпархії.

1 жовтня 1919 року о. Гавриїл Коробчук отримав від Міністерства ісповідань УНР призначення в с. Кульно Білгорайського повіту на Холмщині. Ще молодому священникові було довірено посаду декана Білгорайського округу. На цьому становищі довелося пережити не тільки матеріальні труднощі, яких зазнало населення після повернення з евакуації на господарства, цілком зруйновані під час війни, але й моральні та релігійні переслідування, православних українців Холмщини польськими шовіністами.

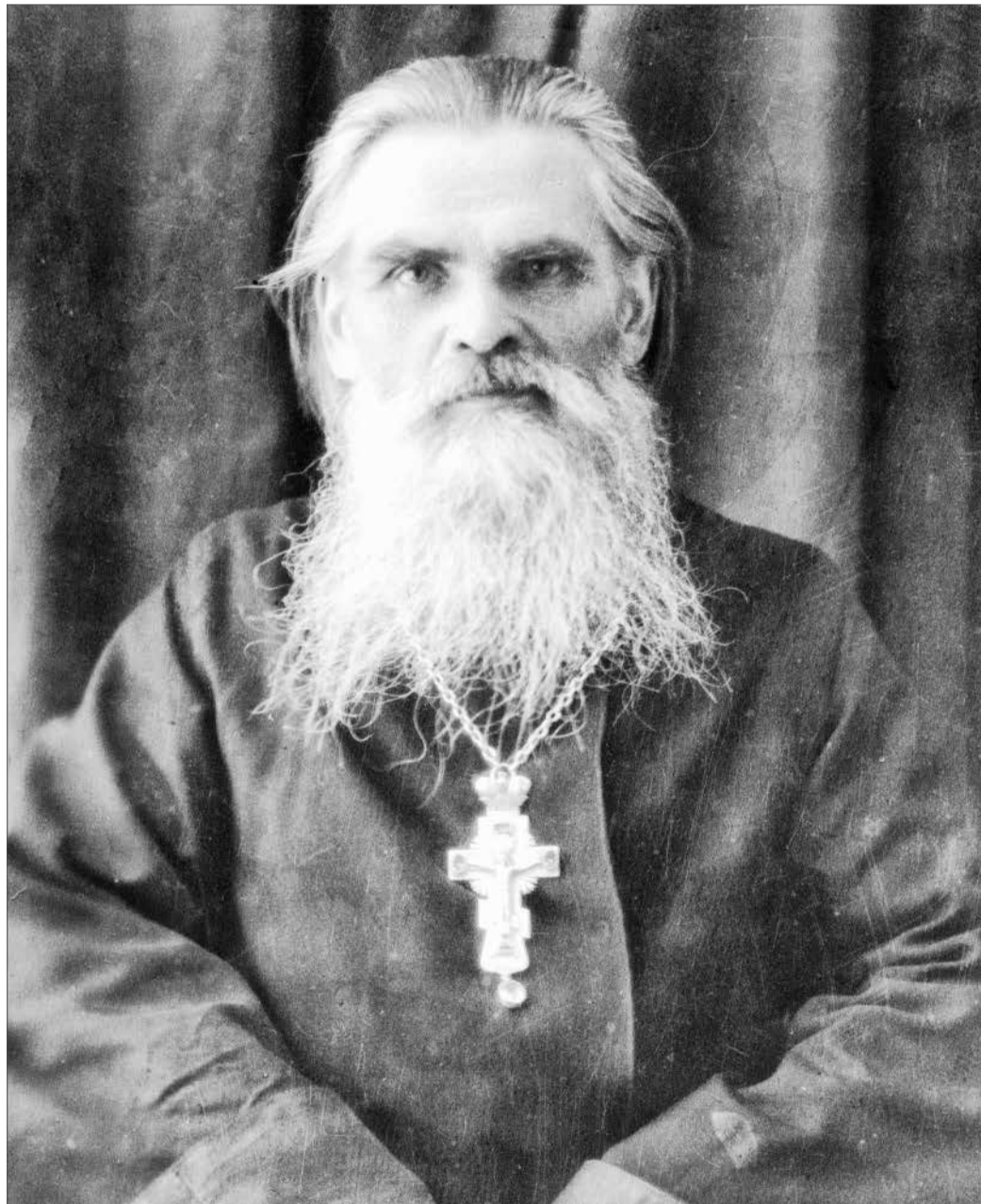
Отець Гавриїл проявив себе активним захисником Церкви і національних прав своїх парафіян. Тривало масове закриття храмів, перебудова їх на римо-католицькі костели, вводився в церковне життя новий стиль, заборонялося викладання української мови в школі. Оборона релігійних і національних прав свого народу привела до того, що на вимогу польських адміністративних властей о. Гавриїл був звільнений з Варшавсько-Холмської єпархії без права переходу в іншу. Довелося разом з сім'єю перебраться в дім батька. Але митрополит Діонісій (Валединський) – первоієрарх Польської Автокефальної Православної Церкви – делегував о. Гавриїла в села Озеро і Комарово Луцького повіту на боротьбу з поширенням унії. Тут отець працював, незважаючи, що власті не погоджувалися призначити його настоятелем цих парафій.

Наприкінці 1926 року о. Гавриїл отримав розпорядження від митрополита Діонісія перейти до с. Кобиляни Біло-Підляського повіту, щоб протидіяти поширенню унії. Спочатку повітовий староста забороняв відправляти богослужіння в церкві, проте все-таки надійшла згода Міністерства ісповідань на призначення отця настоятелем у цьому селі. Однак за захист Православ'я від нападів Католицизму, як східного, так і західного обрядів, о. Гавриїла змусили залишити Ко-

биляни, і він був переведений в с. М'якеє на Грубешівщині. Після того як ця парафія була поділена на дві, 1931 року отримав призначення у с. Бончі Красноставського повіту. Духовенство деканату обрало о. Гавриїла своїм духівником.

мовано управу. Отця Гавриїла обрано її членом, членом церковного правління.

Отримавши призначення на Холмську й Підляську єпархії, архієпископ Іларіон (Огієнко) 21 жовтня 1940 року утворив із членів колиш-

На цій парафії довелося пережити пацифікацію, нове в 1938 році руйнування православних святинь, запровадження католицької релігії в школах та проповіді в православних церквах виключно польською мовою, навіть насадження богослужінь польською на державні свята. Декілька разів отця викликали до староства, погрожували. Його було занесено у список до висилки у концтабір Картузька-Берега, але почалася війна. На всіх згаданих парафіях о. Гавриїл був законовчителем народних шкіл.

На початку німецької окупації для управління Православною Церквою українці утворили в Холмі церковну раду, із членів якої було сфор-

мовного церковного правління духовну консисторію. До її складу ввійшов о. Гавриїл, він був і членом єпархіального суду. Тоді ж отця відкликано з настоятельства в Бончі й доручено завідування Йоано-Богословською церквою в Холмі. З 22 листопада 1940 року по 30 листопада 1945-го був помічником настоятеля Холмського кафедрального собору.

1 вересня отця звільнили з єпархіального суду, призначили радником духовної консисторії і законовчителем Технічної й Ремісничої шкіл у Холмі. Там він учителював до жовтня 1943-го.

15 березня 1943 року о. Гавриїлу Коробчуку було доручено у відкритій тоді Холмській духо-

вній семінарії, до якої мали право вступати кандидати після середньої школи, викладання церковного уставу, літургії і церковнослов'янської мови, а також довірено виховання студентів на правах директора інтернату. На цьому становищі отець залишався до евакуації семінарії німцями в липні 1944 року.

На Страсному тижні 1944 року, коли був убитий член консисторії протоієрей Мирон Сенкевич, о. Гавриїла вдруге призначено її членом. Був він і в складі духовного правління єпархії, заснованого владикою Іларіоном на час евакуації на Захід, ініціатором звернення до митрополита Київського і Галицького Йоана (Соколова) як патріаршого екзарха України про прийняття Холмщини в його юрисдикцію.

Душпастир до останнього не погоджувався покидати свій рідний Холмський край. Ось як про це згадує він сам: «Вороже відношення польського громадянства до православної української населення Холмщини та натиск зі сторони адміністративних властей нової Демократичної Польщі довели до значного винищення нашого народу, а решта мусила залишити рідну многотраждальну Холмщину та згодитись на переселення на терени Радянської України. Коли в шести повітах Холмщини залишилось тільки чотири парафії при дуже обмеженому числі парафіян, я рішив їхати туди, де значна більшість нашого народу, і попросив у єпископа Тимофія Відпускної грамоти, та 27.11.1945 р. взяв документи на виїзд до Радянської України; а милостиво прийнятий вл. Миколаєм, єпископом Волинським і Ровенським, одержав від нього 13.12.1945 р. призначення на настоятельство Федосіївської церкви в м. Луцьку. При мені живуть: дружина, три доні, які в Холмі кожна мали свою працю, а також невістка з двома дітьми, моїми внуками; син-священик замордований польськими бандитами 10.03.1944 р. разом з 216 його парафіянами, коли то на протязі тижня на Грубешівщині було замордовано в страшний спосіб до 4000 православних українців».

Отець Гавриїл Коробчук разом із родиною на початку грудня 1945 року, таємно взявши з собою Холмську ікону Богородиці, виїхав до Луцька. На Різдвяні свята він прийняв Свято-Феодосіївський храм і церковне майно. Чудотворний образ на деякий час було встановлено у вівтарі. Біля нього відбувались урочисті богослужіння, звершувались із ним хресні ходи навколо Божого дому.

Протягом трьох років перебування настоятелем старанням отця проведено ремонт храму, організовано церковний хор. Та у зв'язку з поверненням Феодосіївської церкви статусу приписної до Троїцького кафедрального собору о. Гавриїла було звільнено від обов'язків настоятеля цієї парафії. Планувалося призначити його другим священиком і ключарем собору, навіть видано відповідний указ, але він не був утілений в життя. Не набрало сили й прохання о. Гавриїла про призначення його другим священиком у Ровенський собор. На початку 1949 року він перейшов у Кіровоградсько-Миколаївську єпархію.

Останні роки душпастир прожив у Луцьку по вул. Володимирській, 39. Помер 18 квітня 1968 року, похований на цвинтарі с. Рованці біля обласного центру.

Протоієрей Микола ЦАП,
канцлер єпархії,
викладач Волинської духовної семінарії

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

ді взяв участь канцлер епархії протоієрей Микола Цап. Урочистість розпочалася молитвою «Отче наш», яку виголосив о. Микола. Спільно з представником Римсько-Католицької Церкви він благословив початок заходу.

Цього ж дня о. Олександр побував на відкритті виставки «Духовність і мистецтво» у Музеї волинської ікони. На ній представлено копії мозаїк і фресок із фондів Національного заповідника «Софія Київська». Священик виступив із душпастирським словом.

13 листопада голова інформаційно-видавничого центру епархії протоієрей Віталій Собко на запрошення генеральної директорки Волинської обласної державної телерадіокомпанії Ольги Куліш взяв участь в урочистостях з нагоди 70-річчя ВОДТРК, які проходили в Луцькому палаці культури. Вітаючи зі святом, священник побажав колективу насамперед розвитку духовного й висловив сподівання, що телебачення й радіо нашого краю приділятимуть більше уваги програмам духовного змісту, адже духовність – це головне в житті людини.

У Луцькому міському деканаті

24 жовтня відбулися заходи пам'яті Івана Виговського – полководця, генерального писаря в уряді Богдана Хмельницького, його спадкоємця на гетьманській посаді. Певний час І. Виговський був урядником Луцького староства і членом Чеснохресного братства, що активно діяло тоді в нашому краї.

Міський голова Богдан Шiba, представники патріотичних організацій зібралися на подвір'ї братської Воздвиженської церкви. Біля символічного хреста першим братчиком настоятель храму протоієрей Василь Ключак відправив заупокійну службу по рабу Божому Іванові. Потому всі рушили до замку. Тут на стіні будинку шляхетських судів (XVIII ст.) було відкрито меморіальну дошку на честь гетьмана Виговського (художник Микола Кумановський, архітектор Віктор Федосюк). Отець Василь і духовенство Римсько-Католицької Церкви освятили її.

20, 20 і 10

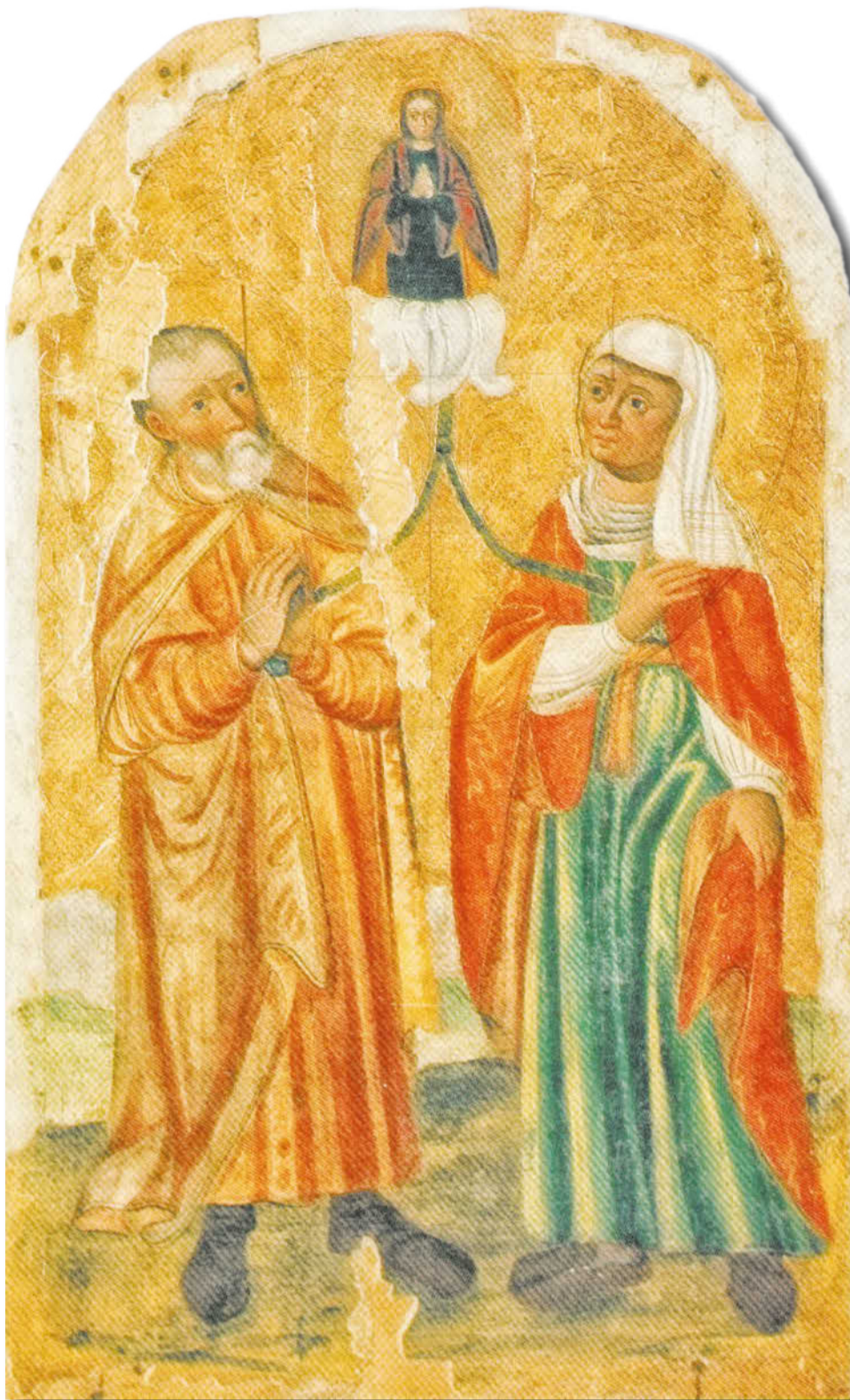
Епархія відзначила 20-ліття відродження Волинської духовної семінарії (ВДС), 20-річчя заснування архієрейського хору «Оранта», 10-ліття єпископського служіння владика Михайла. 26 жовтня у луцькому жіночому монастирі Святого Василя Великого відбулася прес-конференція єпархіального архієрея та ректора ВДС протоієрея Ігоря Швеця. Священнослужителі ознайомили представників ЗМІ з історією семінарії та «Оранта», розповіли про заходи, пов'язані зі святкуванням ювілеїв.

27 жовтня в читальному залі обласної бібліотеки для юнацтва відбулися ювілейний актовий день ВДС та науково-практична конференція. У заході взяли участь архієпископ Луцький і Волинський Михайл, єпископи Слов'янський, вікарій Донецької епархії Всеволод, Харківський і Богодухівський Лаврентій та Тернопільський і Терехівський Павло, а також отець ректор, викладачі, випускники, гості та студенти.

Урочистість розпочалася з привітань. «Ми пишаємося плеядою випускників волинської духовної школи, адже вони отримують не тільки високий рівень богословських знань, а й стають великими патріотами своєї Батьківщини», – підкреслив високопреосвященний Михайл. Владика Всеволод зазначив: «Якщо нині у семінарії навчаються студенти із шести областей, то це мірило того, що вона не тільки популярна, а й виховує високоосвічених духовних пастирів». Свої побажання колективу висловив і єпископ Павло: «Нехай Господь дає сили для того, щоб черпати мудрість та нести служіння».

Також семінарію привітали: радник голови облради Володимир Банада, директорка Луцької музичної школи № 1 ім. Ф. Шопена Валентина Грисюк, намісниця монастиря Різдва Христового у Володимирі ігумення Марія (Ігнатенко), голова правління ВАТ «Луцький пивзавод „Земан“» Анатолій Конзера, голова правління ТЗОВ «Волиньморепродукт» Ірина Маженкова, директор супермаркету «Нова лінія» Віктор Мозоль, директор ТЗОВ «Ініціал» Віктор Федосюк, дирек-

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Зачаття праведною Анною Пресвятої Богородиці». Кінець XVII ст. Походить із храму с. Новосілки Турійського деканату. Матеріали: липа, левкас (грунт із крейди і клею), золочення, темпера, олія. Ікона надійшла до Волинського краєзнавчого музею 1982 року внаслідок наукових експедицій, очолюваних мистецтвознавцем П. Жолтовським. Живопис ікони мав багато втрат і був частково перемальований у XVIII ст. Реставрована у 1988 році студентом Київського художнього інституту Л. Калачовим.

Зачаття Пресвятої Богородиці (Церква відзначає цю подію 22 грудня) не було ані випадковим, ані звичайним. Воно було вказане наперед Божественним Промислом у старозавітних пророцтвах і прообразах, початок яких сягає перших віків існування людства.

Єврейський народ із давніх часів жив в очікуванні Месії. У зв'язку з цим народження дитей вважалося великим благословенням Божим, а бездітність – нещастям і покарою. В історії ізраїльського народу траплялося, що Господь затримував час народження Богообраних нащадків: Ісаака, Самуїла, Йоана Предтечі. Так сталося і з престарілими батьками Пресвятої Діви.

Вони жили в тихому, нічим не примітному містечку Назареті. Йоаким походив із царського роду Давидового, Анна – зі священницького роду Ааронового. Через вавилонський полон, римське панування потомки славних ізраїльських родів злилися з народом. Однак Йоаким був людиною заможною. Та не багатством, а доброчесністю відзначалося святе подружжя. Одну третину доходів вони віддавали до храму, а другу – роздавали бідним. Але серця святих наповнялися сумом і неспокоєм через безпліддя Анни. П'ятдесят літ спільного життя вони молилися про потомство.

Через бездітність їм доводилося терпіти зневагу співвітчизників. З горя Йоаким пішов у пустелю, де сорок днів провів у строгому пості й

молитві. Анна у розлуці з чоловіком омивалася сльозами і молилася. Явився їй янгол Божий і сповістив, що народиться у неї дочка, «благословенням вища поміж усіх дочок земних». Те саме янгол сповістив Йоакиму. Вони обоє прийшли до Золотих воріт Єрусалимського храму, де і зустрілися. Господня обітниця незадовго ознаменувалася чудесним Зачаттям святої Анни.

Сюжет новосілівської ікони досить рідкісний. Постаті Йоакима й Анни, трохи повернуті до середини композиції, зображені на повний ріст симетрично і займають основну площу образу. Руки Йоакима молитовно складені, в Анни права рука на серці. Їх лики стривожені, вражені, бо внутрішнім зором вони бачать свою майбутню Богом дану доньку – Марію. З їхніх сердець проростають зелені стебла, які, з'єднавшись, дають пишну квітку білої лілеї. В її бутоні зображена Пречиста Марія в молитовній позі. Довкола її постаті – мандорла (овальне сьайво, ознака особливої святості).

Ікона є зразком українського бароко. Богословська програма іконописця виконувалася такими художніми засобами, які впливали на емоції людини, вражали і хвилювали її, пробуджували духовне мислення. Для цього ідеалізувалися лики святих, увиразнювалися форми складок одягу, реалістичнішим ставав об'єм, сюжет збагачували пейзажі. На лику святого добре читалася певна емоція, яка найкраще його характеризувала. Художнє вирішення ліків свідчило про силу таланту іконописця як психолога. Життєвість іконних зображень зближувала їх з людиною і це наснажувало в молитві. У цій іконі використано поетично-символічний мотив квітки. Щоб надати лілеї виразності й об'єму, її контури вирізьблено по левкасу.

Лариса ОБУХОВИЧ, художниця-реставраторка обласного краєзнавчого музею

торка обласної бібліотеки для юнацтва Марія Мах, колишній ректор протоієрей Сергій Мельничук-Мартинюк, колишній економ протоієрей Василь Янчук та інші достойники.

Після вітальної частини проректор із наукової роботи Василь Лозовицький ознайомив присутніх із проведеною у ВДС роботою протягом 2009–2010 рр.

Кращим вихованцям семінарії архієпископ Михайл вручив подарунки – книгу Володимира Рожка «Новітні мученики святого українського православ'я на історичній Волині (XX ст.)». Також за значний внесок у розвиток духовної освіти в краї архієрей нагородив ювілейними медалями багатьох священнослужителів, викладачів, випускників і благодійників закладу.

Наукову конференцію розпочав отець ректор виступом на тему «Волинська духовна семінарія: процес відродження і розвитку» – про її історію, устрій та розвиток. Канцлер епархії протоієрей Микола Цап розповів про книгозбірню ВДС. Зокрема, він зазначив, що у фондах міститься біля 8000 книг, існує 30 відділів. Також о. Микола наголосив, що першим жертводавцем був митрополит Анатолій (Дублянський), який понад 400 томів зі своєї бібліотеки передав до ВДС.

Після доповідей було представлено документальний фільм про Волинську духовну семінарію (автор і режисер Андрій Гнатюк).

На завершення заходу відбувся святковий концерт. Пісенспіви та музичні композиції лунали від хорів семінарії (регентки Валентина Нідзельська, Лариса Близнюк), хору діючого при ВДС Центру християнського виховання дітей та молоді під керівництвом Тетяни Толочко, викладачів і учнів першої музшколи, випускників ВДС.

За матеріалами конференції видано черговий збірник наукових праць.

Цього ж дня архієрейський хор «Оранта» (художній керівник і диригент – заслужений діяч мистецтв Василь Мойсіюк) із нагоди свого 20-річчя дав великий концерт в обласному муздрамтеатрі ім. Т. Шевченка. Концерт (режисер Світлана Жукова) складався з двох відділів більших і менших шедеврів: перший – духовної музики, другий – світських. Публіка була в захваті.

«Оранту» привітали виступами кілька мистецьких колективів – Волинський державний академічний народний хор, чоловічий вокальний квартет «Акорд» та інші.

Насамкінець архієпископ Луцький і Волинський Михайл нагородив хористів церковними орденами, медалями, благословенними грамотами. Щирі слова звучали і з уст представників влади, зокрема голови облдержадміністрації Бориса Клімчука.

Урочиста Божественна Літургія й подячний молебень, які відправили 28 жовтня в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці, стали кульмінацією святкування. Очолив Богослужіння митрополит Чернівецький і Буковинський Данило. Із ним співслужили владика Михайл, єпископи Слов'янський, вікарій Донецької епархії Всеволод, Сумський і Охтирський Мефодій, Харківський і Богодухівський Лаврентій, Чернігівський і Ніжинський Іларіон, Кіровоградський і Голованівський Марк, Тернопільський і Терехівський Павло, Дніпропетровський і Павлоградський Симеон, Чернівецький і Кіцманський Марк, канцлер нашої епархії протоієрей Микола Цап, ректор ВДС протоієрей Ігор Швець та інше духовенство. Радість свята розділили також римсько-католицький єпископ Маркіян Трофим'як, радник голови облради Володимир Банада.

Вітаючи присутніх, митрополит Данило звернувся найперше до вихованців семінарії: «Світ вороже зустрічає слово про Христа. Однак ви повинні бути такими, як заповідав Спаситель, – мудрими, як змії, й тихими, як голуби. Той, хто має силу поширювати християнське вчення, відбувається як священнослужитель». Також архієрей побажав, щоб Господь зберіг цей духовний заклад довіку. «Нехай ніколи школа ця не закріє вуста, навчаючи молодих, а молоді нехай завжди будуть зразковими вчителями віри й моралі».

Архієпископ Михайл щиро подякував за добрі слова й підкреслив: «Третина священнослужителів України – то випускники ВДС. Це можна вважати провидінням Божим над цією духовною школою, яка сьогодні набирає зовсім іншого значення в освіті нашої Церк-

Закінчення на 6 стор.

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

Божий дім у всій красі

17 жовтня архієпископ Луцький і Волинський Михаїл освятив храм Великомученика Димитрія Солунського в с. Заставне Нововолинського деканату (Іваничівський район). Святиню побудовано ще 1997 року, але остаточно завершено лише нині: поставлено нові престіл, іконостас, з'явилося внутрішнє оздоблення.

Із високопреосвященним співслужили декан протоієрей Стефан Фульмес, настоятель священник Степан Филип та інше духовенство. Серед достойників, що долучилися до молитви, були заступник голови районної ради Іван Громик і голова сільської ради Галина Гресь.

При в'їзді в село владика зустрічали два вершники в українських строях, які супроводжували його автомобіль до храму. Урочистості додало віршоване привітання дітей, а директор місцевої школи Анатолій Куницький вручив архієрею український коровай.

Наприкінці Божественної Літургії його високопреосвященство виголосив проповідь про храм Божий. Зокрема зазначив, що церква людині потрібна насамперед для того, щоб душа наповнювалася благодаттю Святого Духа, щоб кожен міг відчувати там Господню присутність. Також архіпастир підкреслив, що «храм – це училище благочестя, у якому ми навчаємося науки Божої».

Владика підніс о. Степана у сан протоієрея й нагородив благословенною грамотою найбільших жертводавців і найактивніших ревнителів відродження Православ'я в Заставному.

Радіє серце

14 листопада архієпископ Михаїл освятив новозбудований храм Архистратига Михаїла в с. Дачне (Уляна) Ківерецького деканату. Із ним співслужили декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель священник Сергій Новосад і місцеве духовенство.

За Богослужінням владика виголосив проповідь. «Моя душа радіє від того, що сьогодні цей Божий дім засяяв новими куполами й наповнився благодаттю, адже це було моє перше освячення місця під майбутнє будівництво на волинській кафедрі», – зазначив архієрей. Перші кроки завжди даються важко, але коли людина усім серцем лине до Всевишнього, то її починання зазвичай увінчуються успіхом, підкреслив архіпастир. «Ви не задовільнилися тим, що будь-якої хвилини можете поїхати в церкву до Луцька, бо ж ваше село приміське, а навпаки, настільки зросли духовно, що забажали й у себе збудувати храм», – наголосив владика Михаїл. Кожен, хто прийде сюди з молитвами чи переживаннями, отримає Господнє благословення та розраду для душі. «Адже храм – це і духовна лікарня, і дім благочестя, і віддушина від земних турбот».

За словами настоятеля о. Сергія, ця Божа оселя постала тільки стараннями громади, зокрема завдяки Аркадієві Коновалюку та Леонтієві Потепенку. «Це їхнє дитя, бо їхній розум, руки правильно організували все будівництво», – підкреслив душпастир.

Валерія ЛЕСЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

Цим переможемо

Завершується будівництво нового корпусу Волинської духовної семінарії. У ньому передбачено храм на честь усіх волинських святих (престольний празник – 23 жовтня). Тож 15 листопада архієпископ Михаїл освятив купол, а пізніше й надбаний хрест студентської церкви. Разом із владикою молилися канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор ВДС протоієрей Ігор Швець, декан протоієрей Микола Нецькар і духовенство кафедрального Троїцького собору, викладачі, семінаристи, миряни.

«Під цим хрестом, – звернувся архієрей до вихованців духовної школи, – ви будете здобувати духовні знання, навчатися служити, йти до спраглих душ туди, куди пошле Господь, із хрестом ви будете перемагати».

За кілька хвилин хреста було встановлено. Тепер здалеку видно Волинську духовну семінарію Київського Патріархату, яка незабаром, сподіваємося, стане академією.

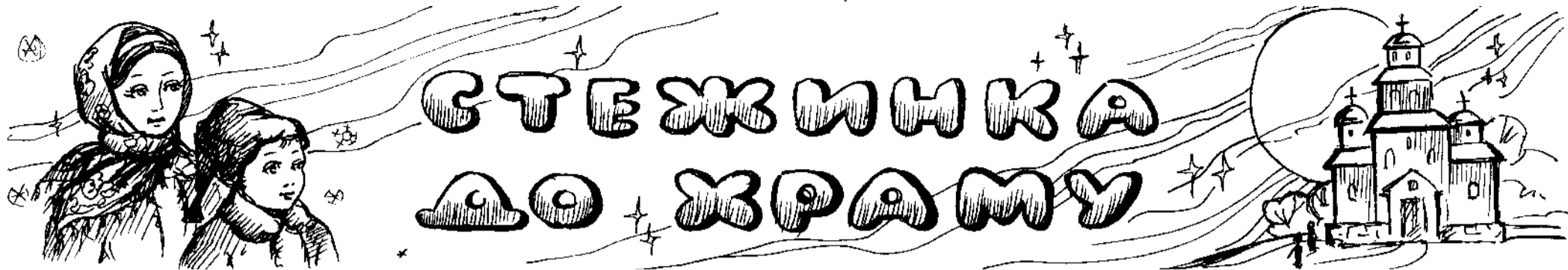

Тільки твердо вірити

21 листопада, на свято, що йменується Собором Архистратига Михаїла та інших небесних сил безплотних, на храмі Святого Йоана Хрестителя с. Прилуцьке Ківерецького деканату (настоятель протоієрей Василь Мураль) встановлено нового хреста. Божественну Літургію і чин освячення хрестного знамення очолив декан протоієрей Іван Семенюк.

Отець Іван у проповіді перед підняттям хреста, зокрема, сказав: «Цей символ нашої віри перебуватиме під охороною ангелів і архангелів, під охороною архистратига Михаїла. Ваше село – під цією опікою, ваші життя – під охороною сил небесних. Лише слід міцно в це вірити, бути завжди з Богом – і все буде в житті гаразд».

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина інформаційної служби єпархії, Сергія КИРИЛЮКА

ПОВЧАННЯ

БОГ НАКАЗУЄ ЗБУДУВАТИ ХРАМ

На горі Синай Творець дав через пророка Мойсея Десять заповідей, церковні й громадянські закони. Також Господь наказав виготовити святиню – перший храм. Це місце, де поклонялись Богу, приносили Йому жертви та слухали Його волю, отримало назву *скинії*. Юдеї ще не мали своєї землі, тож, мандруючи пустелею, жили в наметах. Тому й перший храм був у фор-

рей), і то лише один раз на рік. У святому святих стояв ковчег завіту – найбільша святиня храму. Ковчег – це дерев'яна скриня, обкладена всередині й зовні золотом. У ній зберігались кам'яні таблиці, на яких були написані Десять заповідей, посудина з манною – чудесною їжею, якою Бог годував юдеїв у пустелі, розквітлий жезл Аарона, який дозволив йому стати першим перво-

наті. Стіл для хліба також був укритий золотом. Щосуботи на нього клали дванадцять свіжих хлібів, які споживали священники. Кадильний жертвник – дерев'яний ящик, укритий золотом. Священик клав у нього розжарене вугілля, на яке кидав ароматну суміш трав із ладаном. Солодкий дим піднімався і символізував молитви благочестивих людей.

Коли скинія була готова, Мойсей освятив її з усіма речами священним миром – запашною речовиною. Тоді слава Господня у вигляді хмари покрила скинію і з того часу знаходилася над нею.

Для служіння при скинії Мойсей, за велінням Божим, призначив коліно (плем'я) Левієне і визначив до скинії первосвященника, священників та левитів, тобто прислужників. Первосвященником було поставлено Аарона, брата Мойсеєвого, священниками – чотирьох Ааронових синів, а нащадків Левія – левитами. На згадку про це у сучасній Православній Церкві так само є ступені священства. Первосвященником відповідають єпископи, священникам – священники, а левитам – диякони і прислужники.

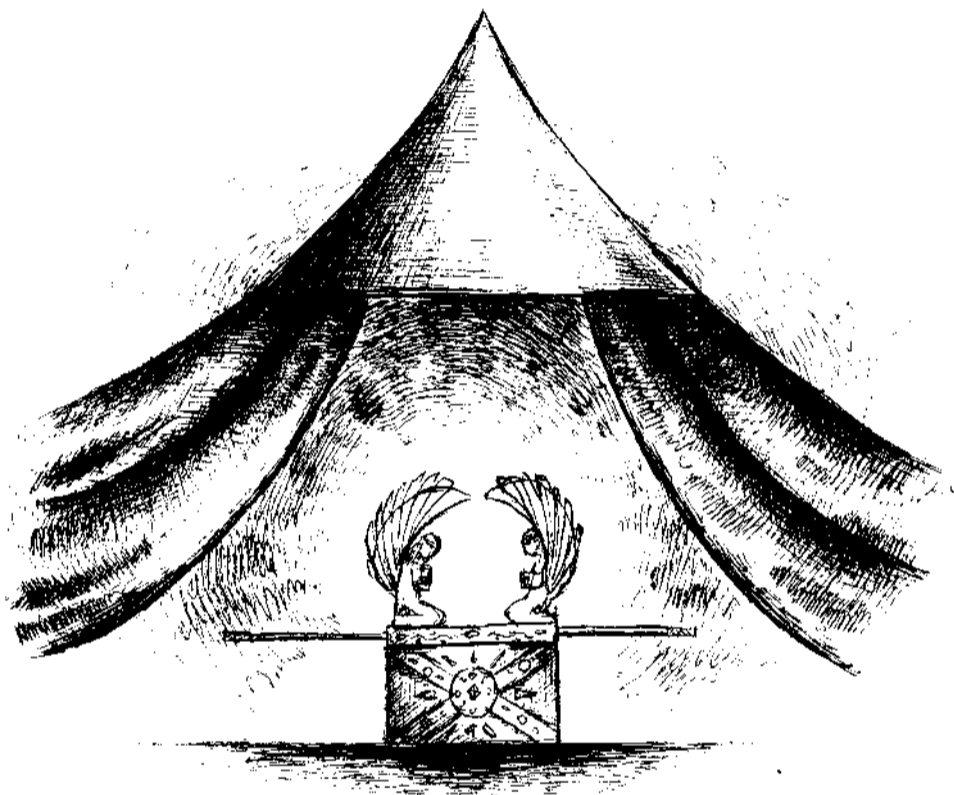
Отже, будувати храм, молитися в ньому, робити священні зображення – все це Божа заповідь. Тому, якщо ми хочемо бути слухняними Богу, якщо хочемо потрапити в Царство Боже, обов'язково повинні молитися в храмі.

До скинії також належав двір, який її оточував. Огорожею двору слугували полотнища, прикріплені до дерев'яних стовпів. У дворі молився народ. Там стояв бронзовий жертвник. На ньому священники спалювали те, що приносили в жертву Богові люди: телят, ягнят, козлят, голубів, хліби та інше. Також у дворі був мідний умивальник. Біля нього священники омивались після принесення жертв і перед тим як зайти у святилище.

Новозавітний православний храм так само складається із трьох частин. Найсвятіша – вівтар, далі – святилище вірних, або середня частина храму, і притвор.

Розшифруй слова і впиши їх у клітинки, а також у пропуски в реченнях. Знайди ці слова у повчанні й поміркуй над їх значенням.

Я=1, Н=2, Х=3, Г=4, В=5, О=6, К=7, Р=8, Щ=9, С=10, И=11, І=12, Ч=13, Е=14, У=15, М=16, Л=17, П=18

1.

10	7	11	2	17	1

1. Перший храм, який заповів зробити Бог, називався

2.

7	6	5	13	14	4

2. Скриня, у якій зберігались найбільші святині юдейського народу, –

3.

3	14	8	15	5	11	16	11

3. Перші священні зображення, за допомогою яких Бог обіцяв спілкуватись із Мойсеєм, –

4.

10	14	16	11	10	5	17	13	2	11	7

4. Золотий світильник, який освітлював святилище, –

5.

18	14	8	5	6	10	5	1	9	14	2	11	7

5. Найстарший священнослужитель –

мі намету. Його можна було легко розібрати і також зібрати на новому місці стоянки табору. Бог дав Мойсеєві точні вказівки про розміри, форму і матеріал, із якого виготовляти все приладдя скинії. Господь кілька разів наголошував Мойсею: «Дивись і зроби за тим зразком, що тобі показано на горі».

священником, а згодом і священні книги. На золотій покривці ковчега Бог наказав зробити із золота перші священні зображення – фігурки двох ангелів-херувимів. Саме над ковчегом, між цими херувимами Господь обіцяв говорити з Мойсеєм і навчати народ.

В іншу частину намету – святилище могли заходити лише священники. У святилищі знаходились три священні речі: семисвічник, стіл для хліба і кадильний жертвник. Семисвічник – золотий світильник, який мав сім лампад і був єдиним джерелом світла у цій щільно закритій кім-

Скинія була великим наметом, поділений завісою надвоє. Частина, ближча до входу, називалася *святилище*, а та, що далі, – *святе святе*. Найсвятішим місцем було святе святих. Туди міг заходити тільки первосвященик (архіє-

ОПОВІДАННЯ

ЯК МАКСИМКО В ГОСТІ ДО БОГА ХОДИВ

Максимко був першокласником. Одного разу його мама захворіла і її поклали до лікарні. Хлопчик був дуже стривожений за маму. З села до них приїхала бабуся. Вона готувала їсти, допомагала Максимкові вчити уроки, вклала його спати.

В суботу ввечері бабуся, збираючись кудись, гарно вдягнулась.

– Куди ви, бабуся? – поцікавився онук.

– Я йду в храм, на вечірню. Йду в гості до Бога, – загадково відповіла старенька. – Якщо захочеш, візьму завтра й тебе.

Максимко мало знав про Бога. Він чув про Нього в садочку, у школі, але в його сім'ї не було звичаю говорити на цю тему. Йому стало цікаво.

Коли бабуся пізно ввечері повернулася із храму, онук почав розпитувати її.

Розповідь бабуці була захопливою. Онук дізнався про те, що Бог – наш небесний Отець, тобто Батько, що Він створив світ, людей. Про те, як Господь піклується про все створене Ним. Про те, що Він любить, коли люди моляться до Нього: дякують за Його любов, просять про щось, вибачаються за свою неслухняність. Максимко також захотів побувати у храмі, попросити у всемогутнього Бога, щоб його мама знову була здоровою.

Дорогою до церкви хлопчик усе питав: як я побачу Бога? Як до Нього звернутися?

Бабуся розповіла, що Господь Бог невидимий. Його потрібно відчутти серцем. Також вона розказала, що зображення Бога ми бачимо на іконі, Господь приходиться до нас у святому Причастті.

Вигляд храму вразив Максима. Хлопчик ніби опинився у зовсім іншому світі: невідомому і прекрасному. Там все говорило про велич Усевишнього. Урочисті піснеспіви підносили його серденьку до Господа, дим від кадила нагадував про невидимий світ, весело миготіли свічки. Всі люди зосереджено дивились у бік іконостасу і молилися. Хлопчик також молився – просив здоров'я для мами. Під час служби він відчув, що Бог ніби тримає храм у Своїх долонях, усіх чує і бачить. Де й поділися його страхи і переживання. Максимко вірив і знав, що Бог почув його і що мама обов'язково одужає.

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

Є церква й у Лахвичач

7 листопада архієпископ Луцький і Волинський Михайл освятив новозбудований храм Святителя Миколая Чудотворця у с. Лахвичі Любешівського

деканату. Із ним співслужили декан протоієрей Юрій Устимчук, настоятель парафії священик Олег Куліш, духовенство місцевого, Маневицького та Камінь-Каширського деканатів.

За Богослужінням владику виголосив проповідь про торжество православної віри. «Що може бути радіснішим та приємнішим за відродження Української Церкви! – звернувся до присутніх архієрей. – Ви збудували цей храм у час економічних негараздів, любов до Бога допомогла вам завершити починання». Архієпископ наголосив також на тому, що велика кількість дітей у церкві свідчить про високодуховність прихожан, які думають не тільки про себе, а й про майбутнє. «Це ваші молитви, труди, жертви сьогодні увінчалися куполом і хрестом на ньому», – зазначив високопреосвященний.

На завершення архієрей нагородив ініціатора спорудження храму і його будівничого Миколу Марчика орденом Рівноапостольного князя Володимира III ступеня. Також за розвиток УПЦ Київського Патріархату він вручив благословенні грамоти Андрієві Хвесіку, Ігореві Дроздику та парафії в цілому.

Привітання пролунало і з уст наймолодших учасників Служби. Діти поздоровили владика, духовенство та всіх присутніх віршованими рядками.

За словами настоятеля о. Олега, «для села – це надзвичайно велике свято, адже у цій місцевості ніколи не було церкви. А цього дня вперше у храмі відправили Літургію. З цієї нагоди до Божого дому йшли не тільки місцеві, а й з навколишніх сіл».

Валерія ЛЕСЮК
Світлина інформаційної служби єпархії

ОФІЦІЙНО

Священника Василя Бережного звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостолів Петра й Павла в с. Хопнів Ківерецького дек. із зарахуванням поза

штат єпархії, а **священника Мирона Петричу** призначено на цю посаду із попереднім звільненням від обов'язків настоятеля парафії Почаївської ікони Божої Матері (Луцька міська поліклініка № 3) та клірика парафії Воздвиження Хреста Господнього в Луцьку (укази № 86–88 від 9 листопада 2010 р.).

Священника Миколу Гловацького звільнено від обов'язків настоятеля парафії Апостола і євангеліста Іоана Богослова в с. Стеблі та Архістратига Михаїла в с. Кругель Ковельського райдек. із зарахуванням поза штат єпархії, а **священника Миколу Качмаря** призначено настоятелем цих парафій та Благовіщення Пресвятої Богородиці в с. Гредьки Ковельського райдек. (укази № 89, 90 від 9 листопада 2010 р.).

Священника Антона Таранченка призначено настоятелем парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Старий Чорторійськ Маневицького дек. (указ № 91 від 9 листопада 2010 р.).

Ігоря Сацка звільнено від обов'язків завідувача видавничого відділу єпархії «Ключі», а **Дмитра Головенка** призначено на цю посаду (указ № 92 від 9 листопада 2010 р.).

ВІТАННЯ

Висвячено

Іподиякона Олега Мицька 8 листопада – на диякона.

Ювілеї

Храмам Святителя Миколая Чудотворця в Луцьку (престольний празник 19 грудня, настоятель протоієрей Микола Гой) – 10 років від завершення будівництва;

собору Різдва Христового у Володимирі (7 січня, настоятель протоієрей Микола Удуд) – 145 років від завершення будівництва;

храму Апостола, первомученика й архидиякона Стефана в Торчині Луцького райдек. (9 січня, протоієрей Степан Деленів) – 15 років від завершення будівництва;

храму Святого Іоана Хрестителя в с. Прилуцьке Ківерецького дек. (20 січня, протоієрей Василь Мураль) – 80 років від освячення місця під будівництво;

протоієрею Михайлові Морозу, настоятелю парафії Апостола і євангеліста Іоана Бого-

слова в с. Старосілля Іваничівського дек., 4 грудня – 20 років священничого служіння;

протоієрею Тарасові Стефурі, настоятелю парафії Святителя Василя Великого у Володимирі, 4 грудня – 45 років;

протоієрею Василеві Янчуку, настоятелю парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Полонка Луцького райдек., 7 грудня – 50 років;

ігумену Константинові (Марченку), намісникові монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек., 8 грудня – 30 років;

священнику Михайлові Лагунюку, настоятелю парафії Зачаття святого Іоана Хрестителя в с. Тишковичі Нововолинського дек., 9 грудня – 10 років священничого служіння;

протоієрею Мирославі Цюпі, настоятелю парафії Апостола і євангеліста Іоана Богослова в с. Уляники Рожищенського дек., 10 грудня – 10 років священничого служіння;

священнику Олегові Кулешу, настоятелю парафії Святителя Миколая Чудотворця в

с. Лахвичі Любешівського дек., 11 грудня – 5 років священничого служіння;

священнику Андрієві Мовчанюку, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гараджа Луцького райдек., 11 грудня – 30 років;

протоієрею Володимиріві Присяжнюку, луцькому районному деканові, настоятелю парафії Архістратига Михаїла в с. Гірка-Полонка Луцького райдек., 17 грудня – 10 років священничого служіння;

протоієрею Віталієві Антоноку, настоятелю парафії Собор Пресвятої Богородиці в с. Забороль Луцького райдек., 24 грудня – 40 років;

протоієрею Юрієві Устимчуку, любешівському деканові, настоятелю парафії Вознесіння Господнього в Любешові, 1 січня – 30 років;

протоієрею Ярославіві Мельничуку, іваничівському деканові, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Старий Поричьк Іваничівського дек., 7 січня – 25 років священничого служіння;

протоієрею Богданіві Мрицаку, настоятелю парафії Преподобної Параскеви Сербської в с. Дольськ Турійського дек., 7 січня – 20 років священничого служіння;

священнику Миколі Савчуку, настоятелю парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в Луцьку, 19 січня – 5 років священничого служіння;

протоієрею Володимиріві Мельничуку, клірикові кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку, 24 січня – 55 років;

протоієрею Ігореві Дружинцю, локачинському деканові, настоятелю парафії Преображення Господнього в Локачах, 27 січня – 40 років.

Щиро вітаємо священнослужителів і мирян! Божого благословення, міцного духовного й тілесного здоров'я та всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

Слухайте самі, радьте іншим!

Щонеділі о 14.30 – православна передача «Благо» на радіостанції «Сім'я і дім» (102,4 МГц). Автор і ведучий протоієрей Віктор Пушко пропонує розповіді про свята

й тлумачення недільних євангельських читань (рубрика «Слово душпастиря»), спілкування зі священнослужителями та мирянами на актуальні теми («Варто дослухатись»), а також церковні вісті, анонси тощо.

• Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального собору Святої Трійці на **духовні заняття протоієрея Юрія Близнюка**. Початок о 15 годині щонеділі.

• У Луцьку, по просп. Волі, 2 працює **єпархійний оптовий**

роздільний склад-магазин. Тут можна придбати всю церковну утвар, ікони, священничий одяг, богослужбову та іншу духовну літературу тощо. Магазин працює в понеділок–п'ятницю з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

• Виконуємо **реставрацію та розпис** храмів, а також реста-

ворацію, позолоту, посріблення євхаристійних наборів: чаш, дискосів, лжиць та іншого церковного начиння. Тел. (050) 660-53-19.

• Виготівимо на замовлення плащаниці, композиції різдвяного вертепу, голгофи, воскресіння. Тел.: (050) 690-48-05, (0332) 82-51-26. Запитувати Івана чи Ірину.

ПАЛОМНИЦТВА

15–22 грудня паломницький центр «Волинь» із благословіння Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета організовує всеукраїнську прощу до Святої Землі «Дорогою Ісуса Христа» за маршрутом: Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Йорданит – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран тощо. Зголошуватися до 10 грудня. Орієнтовна вартість поїздки – 1150 доларів США (переліт, проживання, дворазове харчування, трансфер, страхування і т. ін.).

11 грудня – до святинь Рівненщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межиріччі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гельці – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 10 грудня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 65 грн.

26 грудня – 2 січня – до святинь Європи (Польща, Чехія, Австрія, Італія). Зголошуватися до 15 грудня.

1 січня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися до 31 грудня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 60 грн.

Виїзд на всі прощі – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькій службі єпархії (головна координаторка Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

Свідоцтво про державну реєстрацію:
ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Друк: ВАТ «Волинська обласна друкарня»
Луцьк, просп. Волі, 27. Тел. (0332) 24-25-07
Наклад 3700 пр. Ціна за домовленістю
Зам. № 6004

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
Часопис Волинської єпархії Київського Патріархату
Передплатний індекс 91241
Засновник і видавець –
Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату
www.pravoslavja.lutsk.ua
Адреса редакції: 43025 Луцьк,
Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 72-21-82
pres-sluzhba@ukr.net

Головний редактор Андрій ГНАТЮК

Редакція:

протоієрей Віталій СОБКО (заст. головного редактора), **Валерія ЛЕСЮК** (відповідальний секретар), **священник Андрій РОТЧЕНКОВ** (редактор дитячої сторінки), **Віктор ГРЕБЕНЮК** (літературний редактор і коректор), **Олександр БІЛЬЧУК** (верстка, «ІНЦІАЛ»), **Галина МЕЛЬНИК** (набір).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.